

Cyflwyno da byw glân i'w lladd

Mae Cig Oen Cymru PGI yn gynnwys uchel ei barch sy'n boblogaidd iawn yn y DG a thu hwnt. Mae HCC yn gweithio'n barhaus i gael mynediad i farchnadoedd newydd, gan gynnwys marchnadoedd tramor pell. Mae HCC yn cydweithio gyda phawb yn y gadwyn gyflenwi cig coch i estyn oes silff Cig Oen Cymru PGI.

Mae estyn oes silff Cig Oen Cymru PGI yn amcan allweddol am y rhesymau canlynol:

- **Gwneud Cig Oen Cymru PGI yn fwy cystadleuol yn y marchnadoedd allforio;**
- **Lleihau costau cludiant trwy ddefnyddio llongau yn lle awyrennau;**
- **Ymestyn y tymor pan fo Cig Oen Cymru PGI ar gael;**
- **Lleihau gwastraff oherwydd halogiad ar hyd y gadwyn gyflenwi.**

Mae gan gig oen Seland Newydd oes silff o 90+ niwrnod os yw wedi'i oeri a'i bacio dan wactod, a hyd at 110 niwrnod os cafodd ei fflytio â nwy CO². Mewn cymhariaeth, mae oes silff Cig Oen Cymru PGI yn gyffredinol rhwng 14 a 21 diwrnod.

Gall nifer o ffactorau ddylanwadu ar oes silff, ond cyflwr y da byw pan gânt eu cyflwyno i'w lladd sy'n gallu cael yr effaith fwyaf ar halogiad y carcass.

Os yw'r anifail yn cael ei gyflwyno mewn cyflwr gwlyb a budr, mae'n debygol iawn y caiff microbau eu trosglwyddo i'r carcass wrth iddo gael ei drin. Bydd rhaid trimio unrhyw halogiad gweladwy ar y carcass, a bydd hyn yn lleihau gwerth y carcass. Mae hefyd yn hanfodol cofio nad yw pob halogiad bacteriol yn weladwy, ond bydd yr un mor niweidiol a bydd yn arwain at ddifetha cynamserol a lleihau oes silff y cig.

Polisi Da Byw Glân

Mae'r Polisi Da Byw Glân a weithredir gan y lladd-dy yn pennu'r safonau glendid sy'n dderbyniol ac annerbyniol mewn lladd-dai. Mae gwartheg a defaid yn cael sgôr o 1 i 5 gyda sgôr o 1 yn golygu bod yr anifail yn lân a sych, ac mae 5 yn golygu ei fod yn wlyb a budr iawn. Dim ond anifeiliaid yng nghategori 1 a chategori 2 bydd yn cael eu lladd heb unrhyw gamau pellach.

Bydd anifeiliaid yng nghategoriâu 3-5, fodd bynnag, angen camau megis clipio, gyda'r gost yn cael ei godi ar y cynhyrchydd. Mae hefyd yn bosibl y bydd rhaid cadw'r anifeiliaid tan y diwrnod canlynol cyn eu lladd er mwyn caniatáu digon o amser i'w glanau a'u sychu. Mae hyn yn ychwanegu at y gost i'r cynhyrchwr a'r prosesydd a bydd yn amharu ar oes silff y cig o'r anifeiliaid hyn.

“Mae'n hanfodol bod pawb yn y gadwyn gyflenwi cig coch yn gwneud popeth o fewn eu gallu i gynyddu oes silff Cig Oen Cymru PGI.”

Impact of on farm practices on shelf life of PGI Welsh Lamb

Make sure animals are clean and dry before they leave the farm, otherwise faecal and mud contamination on their fleece can contaminate the carcass inside the abattoir when the skin is removed.

In order to encourage clean and dry fleeces, you must remember:

- **Lambs should be housed and feed withdrawn for 6 hours prior to transportation, however water must not be withheld. Sufficient bedding such as straw or sawdust should be used when housing stock to aid with drying;**
- **During the spring very lush grass can cause the animals to have loose dung. Changing to a drier diet for a few days prior to selling is advisable. Any lambs with daggs should be clipped prior to sale;**
- **In the autumn, as the length of the wool gets longer, all lambs should be crotched and belly clipped as close to being sold as possible. Holding them in a dry yard or indoors on clean bedding afterwards is essential to maintain cleanliness.**

Are you considering using roots as a finishing method?

It's important to take the finishing method into consideration. If lambs are finished on roots, planting a grass runback will offer the lambs a clean area to lay down - this will aid a cleaner presentation. Additionally, the belly clipping of lambs must be avoided before they're introduced to roots.

Monitoring the cleanliness of stock regularly and reacting if their condition worsens can help to reduce the amount of clipping required. Clipping and dagging is time consuming and costly.

Transportation

Animals can become contaminated during transport, but there are some simple steps that can be taken to reduce the risk:

- **Always make sure the trailer has been cleaned and disinfected before loading a new batch of animals;**
- **After cleaning, new bedding such as straw or sawdust should be used in the trailer;**
- **The loading of wet animals must be avoided;**
- **Reduce stress by having good handling facilities, well maintained vehicles and ramps and by not mixing batches of animals;**
- **Vehicles with unsealed multiple decks pose contamination risks for the animals transported on the lower deck.**

Receiving dirty livestock has a significant impact on abattoir operations therefore a cost implication to ensure carcasses are clean. Line speed will be reduced to accommodate the dirty livestock which will consequently result in higher labour costs, utility costs and the risk of not being able to fulfil customer orders.

“It is crucial that cleanliness is maintained throughout the supply chain in order to successfully extend the shelf life of PGI Welsh Lamb – everyone has a role to play.”